

פרוטוקול מס' 15
מישיבת ועדת העבודה
ביום ב' ה' ניסן תשי"ב - 31.3.52
בשעה 09.00

- הי"ר ע. גוברין
- ה. ברנר
- ג. סברסקי
- ח. לסדן
- ס. קלמר
- ר. שדי
- א. תבורי
- ט. בז'רנו

משתתפים:

- צ. ברנזון - מנהל משרד העבודה
- י. קיסרון - מטעם משרד המספטים

מר זמביון:

תחולת תקפו של חוק שירות מלואים (תגמולים).

סדר - הירוק:

פותח את הישיבה.

הי"ר ע. גוברין:

אתם זוכרים שעסקנו כבר פעמים בקביעת תאריך תחולת חוק שירות מלואים (תגמולים). הזמנתי את מר ברנזון, מנהל משרד העבודה לישיבה זו על מנת שיסביר לנו מהו המצב ביחס לכך.

אני רוצה שאתם תעריכו את חשיבות תחולת

צ. ברנזון:

התאריך משתי הבחינות גם יחד. בחינה אחת - הפעלת החוק מה שאפשר מוקדם יותר, כי דבר זה דרוש גם לאוצר המדינה וגם לעתודאים עצמם ואנו יודעים את הדבר הזה, ואיננו מתעלמים ממנו. אנו יודעים שבנזון זה דרישת הצבור חזקה מאד להפעיל את חוק מה שאפשר יותר מוקדם.

בזמנים כתיקונם פחתה או יותר לא היתה בעית הביצוע כל כך קשה, כי במה אפשר לסכם את עיקר הבעיה? - בסלסה דברים: דיוור, אנשים, חמרים. ולדאבונו הרב אנו ענייח בסלוסה דברים אלה. לא אכניס אתכם לפרטי הפרטים, אבל הגיעו הדברים לידי כך שאני בעצמי בחודש האחרון עוסק

בענין זה ועושה כל מה שאפשר כדי להשיג דיוור בטביל הקרן הזה בירושלים, בתל-אביב ובחיפה. היום, ארב הראשון לאפריל, אני עומד בפני מצב, שאין לי עוד שום דבר מסויים באף אחת מ-3 הערים. אין לי שום מקום, שאוכל להגיד כי כעבור חודש, חודשיים או שלושה אוכל להכנס אליו ואוכל להתחיל לעבוד, ואין זה מפני שלא עסקנו בכך. כחדשיים אנו מנהלים מ"ס על כל מיני דברים. יתכן שבעוד שבוע נקבל את כל ותם הדברים באופן טופי ולא, נצטרך לבנות מבנים ארעיים באופן מיוחד בטביל הדבר הזה, כי אי אפשר להשיג טרדים.

אנו באנו לידי הסכם עם מחלקת מס ההכנסה על סידורים מסותפיים גם כדי לקסץ בהוצאות ובמנגנון וגם כדי להעזר בנסיון ובחומר העומד לרשותם. יש לנו צורך ב-25 חדרים בירושלים וב-15-10 חדרים בחיפה ובתל-אביב. אין זו קריעת ים סוף, כי קריעת ים סוף היתה פעם אחת, אבל זה קשה מאד.

דבר שני קשה הוא הסגת אנשים. כאן מדובר בעיקר במנהלי חשבונות. אתם יודעים שזהו אחד המקצועות הדרושים ביותר במדינה ואי אפשר להשיג אנשים. אנו עורכים חיפושים במטרדים שונים ובעיקר במשרד הבטחון כדי לגייס עובדים למטרה זו. נוסף לכך יש גם ענין הפרוצדורה אסנה, אין זה עניינם, אבל אנו מוכרחים לעבור פרוצדורה מסוימת. דרך אגב, החוק עצמו קובע שעובדי הקרן יתקבלו בדרך שמתקבלים עובדי המדינה.

דבר שלישי, אסנה לא נתקלנו לעת עתה בקשיים כספיים, אבל עד אשר החוק לא נתקבל לא היה לנו כל מכשיר כספי כדי להכין את ביצוע החוק, כי בתקציב משרד העבודה לא היה כל סכום למטרה זו. רק עם אסור החוק על ידי הועדה יכולנו להתחיל לנסות להסגת כספים על מנת להכין את ביצוע החוק. הסגתי את הכסף באוצר בצורה של מקדמה שאחר כך הקרן תוכל להחזיר.

איני מדבר כבר על דברים כל כך פרוזאיים כמו מכונות וציוד קשה להשיגם.

אני מקקט מכם שתתחשבו בעובדה זו, שבכל זאת הקוף הטבעי נתקל בקשיים ויודע אותם, וקשה עם ההסברה המפורטת ביותר להכניס אתכם לפני ולפנים הקשיים שאתם עומד לפניכם בעניינים כאילו קטנים אבל גם בכל זאת חוטמים את הדרך להתקדמות.

אני בא היום בהצעה שהועדה תאסר את הראשון באוקטובר כתאריך כביסת החוק לתוקפו. אנו כמשרד העבודה נעשה כל מה שביכולתנו כדי להקדים את התאריך ואני מוכן להופיע עוד פעם בפני הועדה, בניה, בראשון ביולי ולהסביר את המצב מתוך מגמה שאם עד אז נעשה הכל ונראה שאפשר להקדים את התאריך, נבוא ונציע זאת, כי להקדים תמיד אפשר.

אני מודיע לכם, כי ענין זה עולה לאוצר המדינה בכסף רב, אם כי לפי החוק יקבלו העתודאים יותר ממה שהם מקבלים היום ומסק המדינה יסלם יותר, אבל האוצר בתור שכזה מצוינין להוריד מעליו עול כבד זה שהוא נושא בו, ובכל זאת איננו יכולים לעשות זאת. אבל מה שאסור לעשות בהפעלת החוק, זה שלא תהיה הכנה מניסלית ובטחון מניסלי שהוא יופל בצורה פחות או יותר מסודרת. להתחיל בצורה בלתי מסודרת וליצור אנדרלמוסיה - זו תהיה בכיה לדורות.

ח. לטרון:
כבר לא אסאל כל אותן הטאלות שאילתי ביסיבות הקודמות ואני מקבלת את ההנחה שאנשי משרד העבודה עשו כמיטב יכולתם. אבל אני שואלת: מדוע אינכם מביאים לנו כל הצעה שתוכל לסבוע לפחות קיפוח של מחצית העתודאים, כי בחדשי הקיץ מרבית האנשים יוצאים לעתודות. מדוע אינכם מניעים, למסל, להפעיל איזו קרן שבה כל עתודאי שמביא תעודה מנותן העבודה יקבל סכום מסויים עבור סרותו בעתודות. יכול להיות שזה ייצור אי-אלה קשיים, אבל יש בכך מסוים הצדקה.

הי"ד ע. גוברין:

אני שואל: מדוע אי-אפשר להכניס הצעת חוק בת ארבעה סעיפים, שכל גותני העבודה חייבים לסלם לעובדיהם אחרון וחצי מהמסכורת, עד אשר החוק הזה ייכנס לתוקפו, ואני מתכוון גם לעובדים הזמניים. רוב העובדים מאורגנים על-ידי האגוד המקצועי בוועדי העובדים ואני חושב שבצורה כזאת 70% של העתודאים יקבלו את שכרם.

ז. טברסקי:

אילו היינו באים לידי מסקנה שבאוקטובר ייכנס החוק לתוקפו, ועד אז ייעשה הכל כדי לגייס אותם אמצעים שאפשר לגייסם, אינני מקבלת את הצעתו של הי"ד, כי אני רואה בה ליקויים רבים. אולם, היה טוב אילו יכולנו להגיד, שהחוק ייכנס לתוקפו באוקטובר, אבל יש רצון להחזיר את התשלומים באופן רטרואקטיבי ובצורה כזאת ידע העתודאי שהוא יקבל את מסכורתו אם כי באיחור של כמה חדשים.

הי"ד ע. גוברין:

עלינו לזכור שכיום ישנם רבבות עובדים שישנם סידורים ביחס אליהם בטעת יציאתם לעתודות, אלה הם עובדי חברת החשמל, הוועד הפועל של ההסתדרות וכו'. אני מציע שהמסמלה הפרסם שהיא פונה לכל גותני העבודה בנקטה, שכל הסידורים הזמניים שהיו קיימים בסרביית מקומות העבודה חייבים להמשיך בהם עד היכנס החוק לתוקפו.

עומדת סאלה ביחס למעבידים שאינם מסלסים ולא כלום, אני שואל: מדוע לא נצדף את הרעיון שלי עם הרעיון של חברת הכנסת לטדן, שכל גותני העבודה סעד עתה לא סילמו, המסמלה פונה אליהם בנקשה להכניס את הכספים לבנק, ולא להתחיל לסלם לעתודאים.

ד. שרי:

אני מסכים שאפשר לפנות לגותני העבודה שנחנו לסלם עד היום, סימטיכו לסלם עד היכנס החוק לתוקפו. אינני מסכים לסשה חדשים, המסרד מוכרח לעטות מאסן במסך שלשה חדשים. אני מתנגד לפניות אחרות, כי על-ידי-כך אנו חוזרים למסטר של הוועד הלאומי, וזה עלול לספח זלזול בחוק ובחובות. אני מציע להשאיר את הענין פתוח. אותם מקומות עבודה שבהם ישנם יחסים מסודרים, ימטיכו בזה עוד שלשה חדשים והחוק יופעל ביום אחד לגבי כל הארץ.

ז. ברנזון:

הייתי מציע, סיחד עם פירסום ההודעה על מועד כניסת החוק לתוקפו יאסר כציון מטעם מסרד העבדה - לא הודעה מחייבת - על-ידי כך ברור שכל הסידורים הקיימים במפעלים ימטיכו להתקיים מתוך הסכם בין הצדדים עד אשר החוק ייכנס לתוקפו, ואפשר לקרות סגם מפעלים אחרים יעשו סידורים מתאימים כדי להקל על עתודאים.

הי"ד ע. גוברין:

אני מציע לכלול בזה גם את הפועלים הזמניים.

ט. גוברין:

אני מציע לא לכלול את הפועלים הזמניים, כי זה לא יתכן.

סא. / זי.

ועדת העבודה,
31.3.52

אם כן אני מציע לכתוב "כל הפועלים".

הינו"ר א. גונברין:

אני מבין שאנו מחליטים:

- (א) חוק ייכנס לתוקפו ב-1 לאוקטובר
- (ב) 1-1 ליוני צריך סדר העבודה לסדר דו"ח ובסכנות הוועיה יהיה להקדים את התאריך;
- (ג) מסדר העבודה יפנה למעבידים בנוסחה המתאימה שתכונא להבטיח הסכמים וסידורים לבני העתונאים.

היסובה נועלה בטעת 10,00.